

"Czas ukryty w kamieniu..." - co to znaczy "zarządzać czasem"?

Cele:

Celem zajęć jest pokazanie uczniom jak ważne jest "zarządzanie czasem", a raczej wskazywanie priorytetów, zarządzanie sobą, czynnościami, które wykonujemy w ciągu dnia, tygodnia, roku, czy całego życia.

Dla kogo:

uczniowie klas III Liceum Ogólnokształcącego

Krótki opis zajęć:

Przedstawiam zajęcia przeprowadzone na lekcji podstaw przedsiębiorczości w klasach III liceum, gdzie bardzo ważna jest umiejętność "zarządzania czasem" w okresie tuż przed maturą.

W dzisiejszych czasach najczęściej słyszane sformułowanie to: "nie mam czasu...". Mało, kto zdaje sobie sprawę, że wszyscy mamy go tyle samo: 24 godziny na dobę, 168 godzin tygodniowo, 8760 godzin rocznie, itd. To znaczy, że uczeń, nauczyciel, ma tyle samo czasu, co lekarz, czy nawet prezydent.

Na początku lekcji analizujemy czas, czyli dlaczego większość z nas cierpi na chroniczny jego brak, wyszukujemy tzw. "złodziei czasu", rozmawiamy jak oszczędzać czas, planować. Lekcja ta na początku prowadzona za pomocą wykładu i pogadanki, przeistacza się w typowo pokazową i wymaga zarówno od nauczyciela, jak i uczniów wielkiego zaangażowania i myślenia. Wykonuję dwa doświadczenia, jedno z małymi lusterkami. Robię krótkie wprowadzenie na temat ustalania priorytetów w naszym życiu i ich ważności przy gospodarowaniu czasem i wykonuję doświadczenie z kamieniami, aby to potwierdzić. Często uczniowie potrzebują czasu na przemyślenia...

Opis doświadczeń:

1. LUSTERCZKO, POWIEDZ...

Uczniowie trzymają w dłoni przyniesione z domu lusterko i wpatrują się w swoją twarz. Nauczyciel prosi, aby patrzyli sobie w odbijające się oczy i opowiada o podziale ludzi (www.pt.pl):

"Jeśli wierzycie, że czas to pieniądz... macie rację. Jeśli twierdzicie, że czas jest bardziej wartościowy niż pieniądze... również macie rację.

Wszyscy znamy ludzi, którzy nie mają ani czasu, ani pieniędzy. Za to mają długie oraz wiarygodne nic nie znaczące usprawiedliwienia. Niektórzy z nas znają takich, którzy mają pieniądze, ale nie mają czasu. Zakochali się w pieniądzach zapominając, że nie odwzajemniają one pocałunków. Ci mają na wszystko, ale nie mają nikogo. Są także tacy, którzy mają: i czas, i pieniądze, i święty spokój. Tylko nieliczni wierzą, że ci ostatni istnieją. Pierwsi mają długie gadatliwe języki, drudzy wielkie wylupiane zaślepione żądzą zysku oczy, trzeci mają watę w ustach żeby nie mówić bez sensu, wielkie uszy żeby słuchać i bystre oczy, aby dostrzegać możliwości i okazje.

A Wy, co widzicie w lustrze? Po czym można Was rozpoznać? Kim będziecie w przyszłości?"

2. DOŚWIADCZENIE- ORGANIZACJA CZASU

Nauczyciel przeprowadza opisanego poniżej doświadczenie i w międzyczasie zadaje uczniom pytania. Jest to doświadczenie trudne i wymaga wprawy, ale zawsze można wcześniej poprosić o pomoc uczniów (www.psychologia.apl.pl).

Potrzebne rzeczy do wykonania doświadczenia:

1. szklany dzban (ok.4litry)
2. kamienie wielkości piłeczki do tenisa
3. żwir
4. piasek
5. woda

Przeprowadzenie doświadczenia:

Na biurko nauczyciel stawia wcześniej przygotowany szklany dzban. Następnie wyjmując około dwunastu kamieni i delikatnie wkłada je kolejno do dzbana. Gdy dzban jest wypełniony po brzegi i niemożliwym jest dorzucenie jeszcze jednego kamienia pyta uczniów:

✓ *Czy dzban jest pełen?*

Najczęściej uczniowie odpowiadają: „Tak”. Nauczyciel czeka kilka sekund i dodaje:

✓ *Na pewno?*

Nadal odpowiedź jest twierdząca. Następnie spod biurka wyjmując naczynie wypełnione żwirem. Delikatnie wysypuje żwir na kamienie, po czym potrząsa lekko dzbanem, tak aby żwir zajął miejsce między kamieniami, aż do dna dzbana. Znowu pyta uczniów:

✓ *Czy dzban jest pełen?*

Uczniowie zaczynają mieć wątpliwości i na wszelki wypadek odpowiadają, że „Prawdopodobnie nie” lub te wątpliwości trzeba wzbudzić u uczniów. Po potwierdzeniu nauczyciel wyjmując naczynie z piaskiem i wysypuje do dzbana. Piasek zajmuje wolną przestrzeń między kamieniami i żwirem. Wtedy znów pada pytanie:

✓ *Czy dzban jest pełen?*

Zazwyczaj uczniowie poddają się lekkiej manipulacji i znowu na wszelki wypadek odpowiadają, że „Nie”. Nauczyciel potwierdza i wyjmując butelkę z wodą i wypełnia dzban aż po brzegi.

Nauczyciel patrząc na klasę zadaje pytanie:

✓ *Jak wielką prawdę ukazuje nam to doświadczenie?*

Zazwyczaj uczniowie bardzo uważnie obserwują doświadczenie i najczęściej odpowiadają, że nawet jeśli nasz kalendarz jest całkiem wypełniony, jeśli naprawdę chcemy, możemy dorzucić jeszcze więcej spotkań, więcej rzeczy do zrobienia. Jeśli taki pomysł nie padnie, to należy naprowadzić uczniów wskazując na temat lekcji.

Tą odpowiedź nauczyciel musi zanegować, bo to nie o to chodzi w tym doświadczeniu.

Podsumowanie

✓ *„Wielka prawda, którą przedstawia doświadczenie jest następująca: jeśli nie włożymy kamieni jako pierwszych do dzbana, później nie będzie to możliwe.”*

Najczęściej w milczeniu uczniowie uświadamiają sobie oczywistość tego stwierdzenia. Następnie nauczyciel pytaniami zmusza uczniów do myślenia:

✓ *Co stanowi kamienie w waszym życiu? Wasze zdrowie, rodzina, przyjaciele? Zrealizowanie marzeń? Robienie tego co jest Waszą pasją? Uczenie się?*

Nauczyciel dalej mówi:

✓ *Należy zapamiętać, że najważniejsze jest włożyć „kamienie” jako pierwsze do życia, w przeciwnym wypadku ryzykujemy bardzo wiele, ryzykujemy przegrać... własne życie. Jeśli damy pierwszeństwo drobiazgom (żwirek, piasek), wypełnimy życie drobiazgami i nie będziemy mieć wystarczająco dużo cennego czasu, by poświęcić go na ważne sprawy w życiu. Zatem nie zapomnijcie zadać sobie pytania: co stanowi kamienie w Waszym życiu? Następnie włóżcie je na początku do Waszego dzbana- życia.....*

Zakończenie

Najlepszym zakończeniem tej lekcji jest chwila czasu pozostawiona uczniom na przemyślenia. Lekcja ta, choć wymaga dobrego i czasochłonnego przygotowania, bardzo dobrze wyjaśnia uczniom problem "zarządzania czasem". Należy być przygotowanym na niespodzianki ze strony uczniów i najlepiej wykonywać ją w klasach starszych. Trudno jest sprawdzić efekt lekcji. Najczęściej zweryfikuje to życie.....